

Învățătura comună ambelor sexe în America

Comuna învățatură a băeților și fetelor în America se poate zice că e cel mai curios lucru pentru Europeanii.

De sigur nu sunt necunoscute școlile mixte și în Europa, — în Franța de exemplu, se găsesc destule de acest gen; dar pe când la noi școala mixtă se crede ca o instituție din cea de pe urmă trebuință, în America e cunoscută și preferată de mulțimea celorlalte instituții.

Școlile mixte se înmulțesc, se dezvoltă, și puțin câte puțin ocupă diferitele părți din țară, în cât, peste puțin în America școlile separate de fete și băieți nu vor exista.

Comuna învățatură în America începe de la clasele primare.

Însă cu cât vârsta copiilor crește, chestia se încurcă și inamicii învățaturii comune găsesc mulți aderenți chiar în America.

Libertatea însă de care se bucură Americanele, și mai cu seamă domnișoarele, pune capăt acestor tendințe.

Tinăra americană merge pe stradă singură, voiajează singură, își unește viața cu ori-cine pofteste, și în fine nu se desguștă divorțându-se.

În drum de fier, la teatru, în ori-ce parte, fie-care se scoală și-i dă cel mai bun loc, ca datoric.

Și vai de acel nesocotit care va îndrăzni să fie necuviincios față de ea.

De alt-fel, în America instrucția copiilor se face cu o metodă contrarie celei a noastre. Iată ce zice Americanii de metoda noastră:

«In van vă căsniți, nu puteți scăpa de réul ce vă așteaptă atunci, când mari, vor fi libere. Pe când dându-le cuvenita libertate de acum, atunci veți fi mai liniștiți.

«Nu zicem că băieții și fetele prin comuna învățatură devin îngeri, vrem însă să știm prin care instituție pericolele sunt mai puține. De sigur, prin a noastră!»

Sistemul acesta de comună învățatură s'a introdus în America de 12 ani și nu va întârzia a se întinde în toate unghiurile Statelor-Unite, cu marile progrese ce fac zilnic.

Când însă se va introduce în Europa... și când poate la noi, — afară de școlile primare rurale, unde există de nevoe?...

CONSTANTIN

FLOARE DE CRIN

..... sento
da quel giorno in tutti i baci,
sento in ogni blandimento
feminile, sento in ogni
volutta piu desiata,
o signora, voi, voi sola....
voi, che tanto avrei amata.
d'Annunzio

.....căci așa, de-o dată, dintr'o singură zi, dintr'o singură clipă, te-am simțit stăpînă peste tot gîndul meu, cel de mai înainte și cel de mai în urmă.

Și iată, fiind-că mi-e dat să te văd atît de rar, atunci cînd vrea împlinirea, urciosul *Dieux Hasard*, am prins a îndrăgi, așa, fără de nici o știre, floarea de crin, acea care încă

înfloreste în glastră pe fereastra odăii mele de lucru, aceea al cărei miros îl simt pretutindenii, de-atunci, din ziua, ori din clipa în care te-am văzut întîiași dată

De ce te-asemeni florilor de crin, eu nu mi-am putut da încă seamă.

Se zice că, pe vremea Cosinzienelor și a Făt-Frumoșilor, o Crăiasă cu ochi mari și albaștrii, cu părul în fața spicului griului, și cu trupul mlădios ca firul de earbă, a avut să 'și plîngă pe dragul ei, vreme multă, ursită așa de o vraje rea. Și mai spune povestea că 'și plîngea Crăiasa ceea dragul, de a lungul munților și văilor, de alungul pădurilor și cîmpurilor, în tot coprisul grădinilor și cămărilor ei, plîns lung și necontenit, cu lacrimi albe cari când cădea pe câte-o frunzuliță sau fioricică, cu picăturile de rouă se întreceau în frumusețe.

Și așa a dăinuit vreme multă, pînă ce o vraje bună a făcut-o să știe, pe Crăiasa care plîngea, că i se va sfîrși amarul în ziua cînd va putea să stringă lacrimile ce vărsa ca într'o clipă, între foile unei flori albe, albe ca chipul ei, floare pe care apoi să o trimită dragului care nu vrea să o știe.

A plîns atunci Crăiasa între foile unei mieșunele, și în mai puțin de o clipă lacrimile au înecat pe de-antregul foșoarele albastre, și s'a înecat în mai puțin de o clipă și floarea de cireș, și garofița, și măcișul, și floarea macului, de a rămas Crăiasa și mai abătută că n'are să poată împlini vraja, care trebuie să o ferească, dupe atîta amar de suferințe.

Pînă cînd a dat într'o zi peste o floare, albă și cu foile mari, care par-că își legăna întristarea în adierea vîntului de dimineață și în bătaia vîntului de seară. Și-a încăput floarea cea albă lacrimile dintr'o clipă ale Crăesei, de s'a deslegat vraja cea rea și de a fost Crăiasa fericită.

Și asta e povestea floarei de Crin, pe care o îndrăgesc toți cei care plîng, și povestea asta m'a făcut să te asemui pe tine, ei, și să îndrăgesc floarea de crin din glastră de pe fereastra odăii mele de lucru.

Ochii tăi albaștrii și mari, pîrul tîu în fața spicului grăului, trupul tîu care se mlădie de par-că l'ar frînge și adierea zefirurilor, albul feței tale, în tot, în tot te-asemeni Crăesei din poveste, te-asemeni Floarei de Crin, în care ochii mei plîng nenorocul care mi te ține atît de departe, atît de departe.

Are să-ți cadă ție în mână rândurile acestea scurte și scrise sub robia amintirii ochilor tăi, în cari am găsit azi puterea de a te aștepta iar în cale'mi.

Are să-ți cază în mână rândurile aceste, și dacă ai să le citești foarte și ai să știi și tu că de-atunci, de-o dată, dintr'o singură zi, dintr'o singură clipă...te simt în fie-care sărutare, te simt în fie-care mîngăere femeiască, în fie-ce voluptate mai dorită, pe tine, pe tine singură, pe tine pe care te-ași iubi atîta.

II Ianuarie 99

AUREL DAREȘ

EU PLANG

*Ei plâng
Să sting
Un dor,
Un chin,
S'alina
Ușor;
Nu pot,
Și tot,
Mai plâng!
In van
Ocean,
Să strâng,
Nu pot,
Și tot,
Mai plâng!*

ELISABETA M. Z. IONESCU

ANATOLE FRANCE

MOARTEA ÎNGADUITA

După ce rătăci mult timp prin străzile pustii, André se așază pe malul Senei și privi apa ce înălbea acea colină locuită de Lucia, amanta lui din zilele de plăceri și speranțe.

De mult timp nu era el atît de liniștit. La 8 făcu o baie. Intră la un birtăș din «*Palais Royal*», citi gazetele așteptînd prinzul său. El citi în «*Curierul egalității*» lista condamnaților la moarte și executăți pe piața Revoluțiunii în 24 Floreal.

Mîncă cu poftă. Apoi se ridică, privi într'o oglindă dacă toaleta sa era în ordine și dacă tenul îi era curat, și se porni cu pas ușor, de la fluviu pînă la casa joasă care făcea colțul străzilor Sena și Mazarine. Acolo-i unde locuia concetățianul Lordillon, substitutul de procuror al tribunalului revoluționar, om îndatoritor, pe care André îl cunoștea călugăr la Angers și revoluționar în 1789 la Paris.

Sunase. După câte-va momente de așteptare o figură i apără prin ferăstruica cu zăbrele, și concetățeanul Lordillon fiind destul de asigurat de chipul și numele visitorului, abia deschise ușa locuinții.

El avea fața grasă, pielea îmbujorată, ochiul strălucitor, gura umedă și urechia roșie. Înfașșarea sa era a unui om vesel, dar sfîcios. El conduse pe André în prima odaie a locuinții sale.

O măsută rotundă cu 2 tacâmuri era pusă. Lî s'a adus un pui, un pateu, o șuncă, o strachină cu ficat gras și cărnuri reci acoperite cu brumă. Pe pămînt 6 sticle improspătate într'o găleată. Ananas, brînzetură și dulceturi, acoperiau măsuta de lingă vatră. Sticle cu liqueruri erau așezate pe un birou plin de dosare.

Prin ușa între-deschisă a odăiei vecine, se zărea un pat mare, desfăcut.

—Cetățene Lordillon, zise André — am venit să 'ți cer o îndatorire.

—Cetățene, sunt gata să te servesc, dar nu vatămă într'u nimic siguranța republicei? André i răspunse surizînd:

—Indatorirea ce ți-o cer, se va lega perfect cu siguranța republicei și cu a ta.

La un semn al lui Lorrillon, André se așază.

— Cetățene substitut, zise el — tu știi că de două ani conspir în potruva amicilor tăi și că eu sunt autorul scrierei intitulată: „*Les Autels de la Peur*“ (altarele spaimei.) Tu nu-mi vei face favoarea arestându-mă, ci îți vei face datoria. De asemenea nu asta îți cer. Dar, ascultă: iubesc, și iubita-mă e în închisoare.

Lordillon înclină capul pentru a-i arăta că aprobă acest sentiment.

— Știi că nu ești nesimțitor, cetățene Lordillon; te rog să mă așezi la un loc cu aceea pe care o iubesc și să mă trimiți chiar acum la închisoare.

— Eh, eh! zise Lordillon cu un suris pe buzele sale fine și tari, e mai mult de cât vieața, e fericirea pe care tu mi-o ceri, cetățene. El întinse brațele în partea odăiei de culcare și strigă:

— Epicharis! Epicharis!

O damă nobilă, brună, apăru cu brațele și gâtul gol, în cămașe și fustă și o cocardă în păr.

— Nymfa mea, i zise Lordillon trăgând-o pe genunchii săi—observă bine fața acestui cetățean și nu-l uita nici odată! Ca și noi, Epicharis, el e simțitor, ca și noi el știe că despărțirea este cel mai mare dintre rele. El vrea să meargă la închisoare și la moarte cu iubita lui. Epicharis, pot să-ți refuz lui această bine-facere?

— Nu, răspuse fata, lovind ritmic obrazii plini ai călugărului.

— Ai zis-o Zeiță, noi vom servi doi amanți pătimiși. Cetățene Germain, dă-mi adresa ta și vei dormi în închisoare în această seară.

— Ne-am înțeles André.

— Ne-am înțeles, răspuse Lordillon întinzându-i mâna. Găsește-ți prietina și spune-i că ai văzut pe Epicharis în brațele lui Lordillon. Poate că această imagine va stârni în inimele voastre vesele amintiri. André răspuse că poate se vor aduna imagini mai mișcătoare, dar nu-i e mai puțin recunoscător și că regretă de a nu-i putea înapoia—după cum se pare—serviciile la rîndul său.

— Omenia nu cere răsplată, răspuse Lordillon. El se ridică și strîngând la piept pe Epicharis: Cine știe când va veni rîndul nostru?

Omnes eodem cogimur: omnium *
Versatur urna serius ocus
Sors exitura, et nos in oeternum
Exilium impositura cymboe.

In așteptare, hem! Cetățene vrei să ieși și tu parte la prînzul nostru?

Epicharis adăuga că aceasta ar fi elegant și reținu pe André de braț. Dar el dispăru ducînd cu sine promisiunea substitutului de procuror.

BALSAMO.

Din cauza neplăței regulate a mai multor corespondenți de ziare, am fost nevoiți a le suspenda foaia. Rugăm pe dd. cititori cu no. din acele orașe a se abona, spre a nu perde ocasiunea de a avea ziarul nostru.

*) Totuși suntem pătrunși de acelaș lucru: cupa se varsă tuturor, și soarta care va eși mai serioasă ne va purta pe noi în eternul exil al cerului.

MEDALIOANE

Ion Villacrose

Născut în București la 1850, d. Villacrose este bine-cunoscutul avocat și posesorul pasagiului cu acelaș nume din Capitală.

Avocat de elită, a făcut studiile juridice la Paris.

Intrat de tînăr în politică ca membru al partidului liberal-național, a fost ales în tot-d-a-una între anii 1876—88, luînd parte activă la toate evenimentele politice petrecute în acea epocă.

Actualmente reprezintă colegiul I de deputați de Vilcea.

VICTOR HUGO

EXTAZ

Stau singur lângă valuri, pe-o noapte instelată.
Nu-i nor pe cer, nici pinze nu ved pe marea toată,
Și adinciți mi-s ochii în lumea cugetării.
Păreau că vor să ntrebe cu-o nceată murmurare
Pe-a cerului focuri și valurile mării.

Și stelele de aur, în șiruri nesfirșite,
Cu glas încet ori tare, cu armonii nmiite,
Ziceau, inclînindu-și cununile de foc;
Și valurile-albastre ce n'au stăpînit
Ziceau, plecându-și spuma ce umple coama lor:
«El e Domnul, e Domnul Dumnezeu».
Trad. de MIM.

TIPURI

Colaborator gratuit

În privința asta nici un ziar nu stă rău; numai să vrea și... îndată numărul colaboratorilor gratuită s'ar urca la sute și chiar la mii. Dar colaboratoriiăștia sunt diferiți. Acum vreau să vorbesc de specia cea mai periculoasă, de specia cea mai urită care se ține de ziar ca ciulinii de lina berbecilor, se strecoară în redacție cu cite o mică informație, două, un anunț făcînd adesea chiar un mic serviciu, o cursă grabnică, sau mai știi eu ce.

Încetul cu încetul, îndesește vizitele, aduce cite o traducere, une-ori o nvelă sau chiar un mic articolăș; întîia oară, ori-cît ar fi de proastă producția lui, i se publică socotindu-se această prețioasă favoare cu o plată pentru micel serviciu de mai nainte aduse redacției.

A doua oară, firește, articolele i se pun la coș «din lipsă de spațiu»; a

treia oară «s'a perdut articolul», probabil l'a furat vre'un invidios; a patra oară și a cincea oară, articolele lui nu sunt bine venite pentru că «subiectul acesta s'a tratat încă de mulți sau că nu merită atita importanță». Dar colaboratorul gratuit nu se împușcă numai pentru atit: cînd i se respinge articolul, el cere biletul de circ (bilet permanent bine nțeles) de teatru, de bal, de spectacol în sfîrșit. Îndată ce capătă unul din aceste bilete se pomădează, își șterge hainele, jobenul, împrumută un binoclu, și apoi, atunci să-l vedeți rezemat de un fotoliu, făcînd curte în dreapta și în stînga.

Mulțumită biletului de redacție, unii izbutesc să se și insoare binișor. Și multă lume cade în cursă, între care cele d'întii sunt fetele: Ce vrei! atîția gazetari au ajuns miniștrii!

JOHN WAGNER

— Schiță de MAR TWAIN —

John Wagner — cel mai bătrîn om din Buffalo — a parcurs în patru-sprezece zile o distanță — mirați-vă — de o milă și jumătate.

În Noembrie trecut a străbătut — în timpul unui viscol îndrăcit — o distanță de vr'o 5 case, fără nici un alt sprijin, cu bastonul său, și-și-a dat votul pentru Mak Kinley, spunând tot deodată că a votat pentru 47 de președinți — lucru nu tocmai exact.

Al doilea rînd din desul său păr brun l'a primit erî din New-York, și nu-i săptămăna de cînd i-a venit cu poșta o dantură complectă — din Filadelfia.

Peste o săptămăna se va însura cu o fată de o sută două ani — de profesie... spălătoreasă

Sunt logodiți de opt-zeci de ani și d'abia de trei zile le-au dat voe părinții — în vis — să se insoare.

John Wagner e mai mare cu două ani ca veteranul din insula Rhodos și n'a gustat nici o picătură din vr'o băutură spirtoasă — afară dacă n'am socoti cognacul trei stele care-i place foarte mult.

Traducere de DE LA FOCȘANI.

O declarație de amor în 32 de limbi

Anamită: Tôi thu 'o 'ng bà lam. — *Arabă*: Nehabbek. — *Armeană*: Gue sirem ez kez. — *Bască*: Măite zai tut. — *Bretană*: Me ho kar. — *Cambodgeană*: Khnhom neakh srelauh. — *Chineză*: Quo ugai ni. — *Daneză*: Jeg holder of Dem. — *Engleză*: I love you. — *Egypteană*: N'achgeb. — *Franceză*: Je vous aime. — *Germană*: Ich liebe sie. — *Grecă*: Sas aghopo. — *Hawaiană*: Nui kuovu aloha no oē. — *Hindustană*: Main tum ko piyar korum. — *Italiană*: Vi amo. — *Japoneză*: Watakusiwa anota sukî masu. — *Latină*: Te amo. — *Malacșă*: Dikasi uleh hamba. — *Olandeză*: Ih bemin U. — *Persană*: Chouma ra doust darem. — *Portogheză*: Eu vos amo. — *Romîna*: Vă iubesc. — *Rusă*: Jo vos lioubliion. — *Spaniolă*: Yo la amo a usted. — *Suedeză*: Jog tyker au eder. — *Turcă*: Sizi seveyoroum. — *Ungară*: Eu out szeretem. — *Volapük*: Lofob. — *Wolof*: Sopa nâ la. — *Poloneză*: Kocham cie. — *Surdomută*: O ieî de mină și o strîngi în brațe.

GÉRARD.